

SZABADSÁG

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18 szám.

Az új iskolai év kezdetén

Egy új iskolai év kezdetén állunk. Ilyenkor mindenkinek, tanítónak, tanulóknak és szülőnek lelke tele van nagy kívánságokkal és reményekkel. Az új tanévtől mindenki egy új, demokratikusabb élet kezdetét várja. A demokratikus erők harcának eredménye képpen a magyar iskolákban ma száz ezres számú tanulói sereg szegzi ránk, tanítókra, tanárookra szemét és fölünk várja, hogy megvilágosítsuk a becsületes munkát, a tudást, a szeretetet és a szabadság felé vezető utat. E munka terén történelmi felelősség hárul tanító és tanár testvéreinkre. Torzsalkodó és egymásra törő emberekből és népekből, a dolgozó emberek és boldog népek szilárd testvériségét kell megteremtünk. A múlt kizsákmányolt és kiszolgáltatott munkásömegei helyett a munka elismerését, megbecsülését, dícsőségét kiharcoló, új nemzedéket kell nevelnünk. Éppen ezért nekünk, tanítóknak és tanároknak naponként mindinkább el kell mélyednünk korunk uralkodó eszméjének megismerésébe. Amilyen szakmai alapossággal, tisztávilág-nézettel, példaadó pontossággal és önfeláldozással végezzük munkánkat, oly alapos és biztos tudás, tisztávilág-nézeti, megbízható és áldozatkész lesz a reánk bízott ifjú nemzedék.

Szülők! Ha azt akarjátok, hogy gyermekeitek műveltek, tanultak legyenek, mutassátok meg nekik, hogy nemcsak fölük köveleltek meg a tanulást, hanem a ti kezetekben is naponként ott van a könyv. A családi oltihonnak gondosan vigyázni kell arra is, hogy azoknak az új és szép eszméknek hitelet, melyeket az iskola ismertet meg a tanuló sággal, ne romboljuk szét. Soha ne essék egy becsmérő szö. oltihonunkban a munka értékéről, a becsületről, szeretetről, az emberi egyenlőségről és szabadságról, népünkről avagy más népekről.

Ne várjunk csodát az iskolától, ha annak egymagában, a családi oltihon támogatása nélkül, vagy éppen azzal ellentétben kell végeznie hatalmas munkáját. A tanító hiába adja a gyermek kezébe a munka, tudás és szeretet fáklyáját, a családban nem vigyáznak arra, hogy a fáklya naponként el ne aludjék.

De nem csak tanító, tanár és szülő hanem mindannyiunk kötelessége vigyázni az iskolára. Az iskola egyformán lehet a jövő társadalmi és gaz-

dasági rendjének előhírnöke, vagy a múlt hibáinak, bűneinek szomorú tükröképe.

Új-világtörténelmi kor küszöbén állunk. Nem elég a koreszma szólam szerű hangoztatása. A demokrácia harcosainak következetesebben kell harcolniuk elvük érvényesítéséért és diadaláért. Az új tanév küszöbén ne feledjük egy pillanatra se, hogy a nagyok hibáinak, bűneinek öszlőnszerűen leg-

A RKP javaslatára megoldódott a gazd. tanárnőképző elhelyezése

Gazdasági felemelkedésünk jelentős lépéssel halad előre a stabilizáció óta. Ebbe a gazdasági felemelkedésbe beletartozik a földművelés, egyszóval a föld célszerű és okszerű kihasználása. Vármegyénk lakossága gazdálkodással foglalkozik. A folytatott gazdálkodás még apáiktól tanult, elavult módon történt és nem tudott lépést tartani a haladással, mert az elmúlt rendszerek nem gondoltak arra, hogy a dolgozó népréteg életszínvonalát miképpen lehetne emelni, kihasználva a föld gazdagságát egy tervszerű gazdálkodásra.

A felszabadulás óta a demokratikus kormányzat a RKP javaslatára fokról-fokra valósítja meg azokat a feltételeket, amelyek az életszínvonal emelését szolgálják. Célja a demokráciának a népréteg jobb élete, ellentétben a fasisz muszáll, amelyik a nép kizsákmányolását, gazdasági lezüllesztését és a rablógazdálkodást tartotta szem előtt. A fejlődés egyik alapfoka a tanulás. Őz erre sem gondoltak.

Vármegyénkben régóta vajudik már egy női gazdasági iskolának a kérdése. Az iskolát épület hiányában nem lehetett életre hívni. Tanügyi szakembereink, az élükön Felszeghi Ödön államtitkárral és Papp Imre vezérfelügyelővel biztosították az iskola engedélyezését. És ekkor jött a legsúlyosabb kérdés, az iskola elhelyezése. Ennek a nehéz feladatnak a megoldása Imets János képviselő és Csiki F. János, a RKP vármegyei titkára közbenjárásával oldódott meg. Imets János és Csiki F. János a nép fiai, érezték és tudták, hogy fáradságot nem kímélve, a megvalósítás felé kell vinni az iskola elhelyezését. Önök és RKP-nak köszönhető az, hogy a földművelésügyi mi-

nésebb megfigyelője éppen a gyermek. És ő a mi emberi világunk legigazságosabb ítélő bírója is.

Az új iskolai év küszöbén szülők, tanítók, tanárok, társadalmi, gazdasági és politikai vezetők fogjuk meg egymás kezét és emeljük fel az iskola köré és a falakon belül és kívül egyellen hatalmas összhangba olvadó munka induljon meg a jövő nemzedékek, az igazabb és jobb társadalmi és gazdasági rend kivívásának érdekében.

BENEDEK SÁNDOR
tanfelügyelő.

Magyarság és magyarajku zsidóság

Balogh Edgár a zsidó újév alkalmából az erdélyi zsidóság központi lapjában, az Egység ben Egy az utunk címmel a magyar nyelvű zsidóság és magyarság közös utjáról irt figyelemreméltó és fordulópontot jelentő cikket.

Az öntudatos munkásokból, dolgozó földművesekből és haladó értelmiségiekből ujjászerveződő romániai magyar társadalomban helyet találhatnak immár a magyarságból fasiszta erőszakkal kitesztott zsidók is, akiknek ebben az új társadalomban nem kell megtagadniok, sőt értékesíteniok lehet a zsidóságuknál fogva megszerzett és komolyan, emberileg felmért tanulságokat.

Meggyőződésem, írja tovább Balogh Edgár, hogy a dolgok mai nagy és bensőséges összefüggése szerint a magyar fasiszták vérengzései folytán egymástól elválasztott magyar népnek és magyarajku zsidóságnak újra egy az útja, amiképpen elválaszthatatlanul közös uton menetel az együttélő magyarság és románság is a legszebb emberi célok felé.

Szabad a kukorica és burgonya forgalma

Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium rendelettel szabályozta az élelmiszerek forgalmát és szállítását. A rendelet kimondja, hogy a kukorica, kukoricaliszt, burgonya, mindennemű zöldségfélék, turófélék, a parasztvaj, mindentféle hidegfelvágott és szárnyas eladása, vásárlása és szállítása szabad. Buzából, rozsból vagy egységeslisztből 25 kiló vásárolható családonként. Szabad 1 disznó vásárlása és felhizlalása.

A falusi lakosság buza- és rozsvetőmag szükségletét a mezőgazdasági kamara engedélye alapján szerezhetibe. A mezőgazdasági munkások a munkadíjban kapott buza- és rozsmennyiséget a munkahelyük szerint illetékes községi előljáróság bizonyítványa alapján szállíthatják. A termelők a szabad forgalmu termékeket házakhoz szállítva is értékesíthetik.

A legutóbbi értesülések szerint kukoricából nem kell beszolgáltatást teljesíteni és a gazdák saját kukorica-terméstüket szabadon használhatják fel-

Emlékmű-leleplezés

Koröndon a RKP helyi szervezete munkájának eredményeként leleplezték a Szabadsághősök emlékművét. A leleplezett művészi szoborportozat Benczédi Sándor szobrászművész ki-váló munkái közé tartozik.

A leleplezési ünnepélyt a RKP helyi szervezete rendezte, a Szakszervezet és MNSz közreműködésével.

Miklós György felsőszőlvi jegyző megleghangu megnyitója után Gere Márton beszélt a Szakszervezetek részéről, míg Kovács Lajos a helyi párt-szervezet nevében tartott ünnepi beszédet. Az emlékmű beszentelését a helyi r. kat. és unitárius lelkészek végezték.

Keintzel József a RKP megyei szervezetének, Ghinea Gh. Gheorghie csendőrfőhadnagy a demokratikus hadsereg nevében ismertette ennek a napnak jelentőségét.

Szász Gergely, a RKP járási titkára a járás üdvözlését tolmácsolta.

Megalakult a Szakszervezetek megyei tanácsa

A vármegyei szakszervezetek kiküldöttjei hétfőn délután, lapzártá után tartották választó gyűlésüket, amelyen egyhangulag megválasztották a szakszervezetek megyei tanácsát.

Elnök Barabás Sándor, alelnökök Csog Sándor és Demeter Regina, titkár Sabau Károly, gazdasági és pénzügyi felelős Ilyés Károly, munkásvédelmi és termelésügyi felelős Benedek János, ifju felelős Magyar Zoltán.

Lapunk legközelebbi számában a gyűlést részletesen közölni fogjuk.

Balogh Ferenc résztvesz a genfi nemzetközi zenei versenyen

Műsorát szerdán este városunkban is bemutatja.

Balogh Ferenc koll. zenetanárnak, városunk hegedűművészeinek nemso-kára nemzetközi viszonylatban is elsőrendű művészi jelentőségű alkalmá nyílik, hogy nyilvános tanúságot tessen tehetségéről és tanultságáról. Szeptember végén és október elején a svájci Genfben nemzetközi művészverseny lesz fiatal zene- és ének-művészek részére, akik valamely zene művészeti főiskolát (akadémiát) jeles eredménnyel végeztek, a 18 évet be-töltötték és a 30 évet még meg nem haladták. A versenyben résztvevők, a szerint, hogy énekesek, vagy milyen hangszernek a művészei, külön csoportokban versenyeznek, a győztesek minden csoportban nagy összegű jutalmat kapnak, ezenkívül részükre a versenybíró bizottság svájci művészi oklevelet fog kiállítani. Balogh Ferenc, aki jelentkezésének elfogadásáról a rendezőstől már értesítést kapott, természetesen, erős kitartással és szorgalommal készül, hogy ezen a nemzetközi versenyen is sikerrel vehessen részt.

Nagy ut és (remélhetőleg) sikeres szereplés előtt álló, népszerű, fiatal művésznk f. hó 17-én, szerdán este 8 órai kezdettel a ref. kollégium tornatermében közönségünknek is bemutatja genfi műsorát. Zongorán Tompa Lászlóné kíséri.

Felhívjuk közönségünk figyelmét erre a szép zenei élményre.

Fontos közlemény az árubejelentésről

Az árubejelentési kötelezettség határidejét szeptember 20-ig meghosszabbították.

Kereskedők és magánosok, akik árukészletekkel rendelkeznek, a bejelentett, számlázott és számla nélküli áruk után egyszeri 10% os adót fizetnek, az iparosok ezt az adót csak a számla nélküli áruk után fizetik.

A fizetés 6 hónapon át egyenlő részletekben teljesítendő.

x Dr. Suciu I. Tiberiu közjegyzőj irodáját átvette és a közönség rendelkezésére áll Kossuth-utca 16 szám alatt. 1-3

Eladtátok a földet az éhezés következtében?

A szárazságsújtotta vidékeken, így megyénkben is, azok az öt hektáron aluli földművesek, akik a szárazság folytán eladták földjeiket, egyszerű eljárással elérhetik a szerződés megsemmisítését.

Ezért azok, akik a szerződés megsemmisítését kérik, haladéktalanul jelenjenek meg a község-házánál, ahol 20 napon belül el kell készíteni azt a táblázatot, mely magában foglalja mind azok neveit, akik az éhség következtében földjeiket eladni kényszerültek.

A szerződés érvénytelenítése az 1946 augusztus 1 és 1947 november 23 közötti eladásokra vonatkozik.

A rokonok közötti vásár, unokatest-vérig bezárólag, nem esik a törvény rendelkezése alá.

A községi előjáróság 10 napon belül a táblázatot előterjeszti az illetékes járásbíróshoz, amely a szerződéseket hivatalból érvényteleníti.

Földművesek! A demokrata kormány megvédi földjeiteket, tulajdonotokat. Haladéktalanul jelentkeztek a község-házánál, hogy jogaitokat megvédve, tulajdonotokat visszakaphassátok.

Ha akármilyen nehézség merülne fel, forduljatok a »Szabadság« szerkesztőségéhez.

Megalakult a görög népet segélyező vármegyei bizottság

A spanyol nép szabadságharcát támogató bizottság mintájára Bukarestben és az ország nagyobb városaiban, megyeszékhelyein, így városunkban is megalakult a görög népet segélyező bizottság. A bizottság hivatása ismertetni a görög nép felszabadulási küzdelmét, melyet reakciós és fasiszta uraik és külföldi támogatóik ellen folytatnak.

A bizottságban a Népvédelem vezetésével részt vesznek a Szakszervezetek, a MNSz, a DNSz és az IMSz képviselői.

Ez a bizottság egyuttal felvilágosító munkát is végez a Maniu perrel kapcsolatosan, melynek tárgyalása október

elején kezdődik.

A perbeli vádirat, mely világszerte feltűnést keltő adatokat tartalmaz, leleplezi a hazaáruló Maniunak és társainak bünszövetkezését a demokratikus rend megdöntésére és rámutat a nemzetközi reakcióval való kapcsolataira.

Ez a bizottság népszerűsíti a volt politikai foglyok nemzetközi szövetségének, a F. I. A. P. P. nak Varsóban megtartott kongresszusán kelt drámai felhívását a világ demokrata közvéleményéhez.

A bizottság munkatervet dolgozott ki a szeptember 11-30 időszakra.

Pánca Simon.

Megállapították az új piaci árakat

Székelyudvarhely város ármegállapító bizottsága hétfőn délelőtt értekezletet tartott, ahol megállapították az új piaci árakat. Az újabb ármegállapítást az az szükségessé, hogy a mező gazdasági termékek árait összhangba hozzák az országosan megállapított ipari termékekkel, valamint a szomszédos vármegyékben megállapított árakkal, amelyek jóval magasabbak voltak és így az a veszély fenyegetett, hogy a termékeket a termelők elszállítják, vagy más városok lakosai felvásárolják. A megállapított új árak mellett a föld dolgozó népe vármegyéinkben úgy értékesítheti termékeit, hogy azok árából fedezni tudja szükségleteit.

Az alább közölt új árak kilógrammban értendők. Kenyér 12, alma 3-5, körte 7, barack 12, szilva 5, dinnye (görög és sárga) 3, ananász dinnye 4, szőlő 8-12, marhahús 26, borjúhús 30, disznóhús 36, birkahús 24, szalonna 60, háj 70, zsir 80, napraforgó olaj 40, sajt 32, juhturó 36, tehénturó 10, tej 5, tejföl 20, vaj 80, paprika 6, 7, 10, 10 drb. csipőspaprika 1, burgonya 2, hagyma 3, főzötök 0.40, murek 2, petrezselyem 3, paradicsom 3, vinete 4, fokhagyma 10, káposzta 1, zöldbab 2, ugorka 1, apró ugorka 1.50, tojás 2, kenyérsütés 1.50, 1 öl szárazfa 1000-1200 lej.

HIREK

MNSz TAGSÁGI DIJAK MEGÁLLAPÍTÁSA. A Magyar Népi Szövetség udvarhelymegyei szervezetének végrehajtó bizottsága tudomására hozta a helyi szervezetek vezetőségeinek és a vármegye lakosságának, hogy az 1947 augusztus 15-ig járó tagdíjhátralékok havi két lejjel egyenlíthetők ki, míg augusztus 15-től minden tagnak a minimális havi tagsági díja 20 lej. Felhívja a végrehajtó bizottság az MNSz-tagok figyelmét, hogy úgy a hátralékokat, mint az augusztus és szeptember hóra esedékes tagdíjat mindenki szeptember 20-ig feltétlenül fizesse be a helyi szervezetek pénztárába. A helyi szervezetek vezetői a szervezetnél bármilyen címen lévő, a vármegyei központot megillető összegeket haladéktalanul küldjék be a megyei szervezet pénztárába.

Felhívás. Köztudomásra hozzuk, hogy Neagoes Péter, udvarhelyi ORAP megbízott le van tartóztatva. Ha valaki bármilyen adattal tud szolgálni, ami a kivizsgálást megkönnyíti, az a Gazdasági Ellenőrző Hivatalnál, (Vármegye-háza 38 sz. szoba) haladéktalanul tegye meg. Cáp. Simion Pavel Subinspector General.

Egyetemi hír. A kolozsvári gazdasági egyetemen az őszi vizsgák határideje október 1-15. Az előadások október 15-én kezdődnek.

MNSz ismertető előadásai. I. ker. szept. 14 d. u. 6 óra MNSz tanácsterem. Előadó: Deák István. II. ker. szept. 15 d. u. 6 óra, MNSz tanácsterem. Előadó: Simon János. III. ker. szept. 16 d. u. 6 óra, városházi tanácsterem. Előadó: Benedek Sándor. IV. ker. szept. 17. d. u. 6 óra, MNSz tanácsterem. Előadó: Orbai János dr. V. ker. szept. 18 d. u. 6 óra, Lenin-uti áll. fiúiskola. Előadó: Zsóka Amrüs. VI. ker. szept. 19. d. u. 6 óra, szombatfalvi gazdakör. Előadó: Jakab László.

Zetelaka csak szeretett volna arató-ünnepélyt rendezni. Zetelaka vezetői és vezetettjei egy része tanujelét adták annak, hogy nem tudnak — vagy nem akarnak — bekapcsolódni a mai idők demokratikus munkájába. Annál szebb és dicséretre méltóbb munkát fejtettek ki Szentkeresztbánya, Szentgyházásfalva, Kápolnásfalu, Farkaslaka vezetői és ifjusága, akik megmutatták, hogyan kell dolgozni a mai időkben. A közeli Úlke, Tibód, Szentkirály, Fenyéd, Küküllökeményfalva községek is szép számmal, gazdag műsorral vettek részt az ünnepélyen. Elismerés illeti ezeket a községeket és azon zetelakiakat, akik munkájukkal igazolták, hogy megértették az idők szavát s így példát mutattak azoknak a zetelakiaknak, akik sem munkájukkal, sem jelenlétükkel nem járultak hozzá az ünnepély sikeréhez. A MNSz köszönetét fejezi ki a szentkeresztbányai vasgyár igazgatóságának, hogy autót bocsátott az ünnepélyen megjelenni akarók rendelkezésére.

A Székelyudvarhelyi Ref. Kollégium két testvérintézete, a tanítónőképző és a fiú főgimnázium az 1947-48 iskolai évet szeptember 28-án nyitja meg. Az internátus növendékei szeptember 27-én jönnek be.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG Udvarhelymegyei Szervezete szorgalmas és cselekvő pénzbeszedőt alkalmaz a vármegye területére. A pénzbeszedő javadalmazása havi átalány és százalék, amely, ha az alkalmazott munkáját lelkiismeretesen végzi, több, mint 5-6000 lej tesz ki.

Értesítés. A helybeli román tanuló állami elemi iskola I-VII osztályaiba felvesszünk bármilyen nemzetiségű tanulókat. Beiratkozások eszközölhetők minden hétfőn, csütörtökön és szombaton délelőtt 8-12 óráig, legkésőbb szeptember hó 25-ig, az iskola irodahelyiségében Lenin ut 16 szám. A tanulók ingyen könyvet és írószközöket fognak kapni, a román nyelvet tökéletesen megtanulni óhajtó, iskolánkba beiratkozó magyar növendékek részére heti 3 órai magyar nyelvű oktatást is biztosítunk. Az igazgatóság.

SPORT

UMTE—VRS Segesvár 2:0 (0:0)

Mindvégig élvezetes játék után győzött az UMTE, a mezőnyben szépen játszó, de a kapu előtt tehetetlen VRS csapata ellen. A mezőny legjobbjai az UMTE három hátvédje és a VRS hátvéd párja.

Értesülésünk szerint, a bírővizsgák Székelyudvarhelyen lesznek, még pedig szept. 20-án, szombaton az írásbeli és szóbeli, 21-én, vasárnap a gyakorlati vizsgák. A vizsgáztató b. elnöke Lungu Traian ligabíró lesz.

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhely.